

La veritat de les paraules

Un relat de: [M.Victòria Lovaina Ruiz](#)

La Xica de Cal Pastor es va casar amb lo mestre. A ella, la conversa amb lo mestre li esperonava el pensament. A ell, la conversa amb la Xica li encomanava una joventut que se li havia esvaït entre faltes d'ortografia. Per a ells, la diferència d'edat no fou un impediment, ans al contrari. Però aquest fet tothom el va considerar una mena de contratemps insuperable, en especial la mare de la noia que sempre tingué les esperances posades en el noi de Can Cortina, més mereixedor de la seva filla perquè, tot i que semblava una mica curt de raonament, tenia un nodrit patrimoni.

Es pot dir que a la Xica i a lo mestre van unir-los els mots més que no pas l'any de naixement. Les converses els dugueren més enllà de les paraules mateixes que, de mica en mica, els naixien embolicades amb silencis i sospirs i formaren el cor de les seves relacions.

Deien que la Xica de Cal Pastor treia nèctar de les paraules, com si fos una abella, com si de cada mot hagués de treure un suc tan profitós com la mel. Però ningú per aquelles contrades considerava el suc de les paraules de gaire utilitat. Les paraules, deien, només servien per això: per parlar i dir les coses i ja està, s'ha acabat. Però per a la Xica cada paraula tenia un origen, un motiu per existir que calia escodrinyar, analitzar fins a l'últim detall per formar-se una idea aproximada de cada aspecte de la vida.

La manera que tenia la Xica per esprémer les paraules seguia sempre una mena de ritual que a tothom deixava sorprès i que feia pensar que la Xica tenia una personalitat estranya. La Xica es quedava callada, pensant, i repetia la paraula com si mastegués molla de pa. Al cap de poc se li il·luminava la mirada amb la solució escrita al rostre i els dubtes desfent-se-li en el pensament. Quan feia tot això, sa mare se la quedava mirant amb cara d'incredulitat evident per aquella intel·ligència sorprenent i li deia:

-Nena, qualche dia trobaràs petroli en una paraula i mos farem rics.

I llavors l'enviava a treure les cabres:

-Vinga, passa! Mentre mos fem rics les cabres han de pastar perquè de moment naltros vivim d'això i no d'aquests fums que se't fiquen a l'enteniment.

Però la Xica llavors, en comptes d'escoltar sa mare, s'enderiava amb la paraula "cabra" i ja la teníem de nou. S'entossudia en esbrinar el sentit d'aquell mot i pensava que tenia una mica de deix així com... fort, aspre... I vet aquí que finalment deia, emocionada i satisfeta, que tot plegat era degut a la duresa de les banyes. I afegia que aquella paraula bé la hi devien haver inventat amb la intenció de mostrar la tossudesa d'aquelles bèsties amb les quals ara li tocava lluitar a causa de l'aspror del seu caràcter.

El dia del casament entre la Xica i lo mestre, la gent de Can Cortina els va deixar la casa de muntanya perquè passessin els dies que seguien aquell dia tan feliç. La gent de Can Cortina tenia agraïment amb lo mestre perquè l'home havia pogut ficar lo noi amb els Germans perquè estudiés el batxillerat, tot i les evidents dificultats manifestes del noi per expressar pensaments de naturalesa simple.

La casa era a la banda de la Torrentera de Marina, on deien que es feien les millors flors de la contrada. La casa era lluny, però prou condicionada perquè la Xica i lo mestre tinguessin tot allò necessari per passar-hi uns quants dies en el caliu de la lluna de mel. El dia abans del casament, la gent de Can Cortina enviaren la noia que els feia el servei perquè hi portés viandes, perquè tragués la pols que es podia haver filtrat dins les calaixeres i perquè els preparés el llit amb els llençols de randes. I el mateix dia del casament la noia hi tornà de bon matí per encendre el foc a terra que feia anys no cremava en aquella casa que només s'utilitzava al pic de l'estiu.

Després del casori, la parella s'acomiadà de parents i coneguts i anaren cap a Can Cortina. Hi anaren caminant, tot i que la casa quedava lluny, però deien que així pel camí entrarien en conversa i això els obriria les portes per fer realitat aquella escalfor que els humitejava els pensaments.

Arribaren cap a mitja tarda. Fou en el silenci de la llar que van sentir crepitjar el foc d'una manera estranya. Com si els parlés, va dir la Xica, com si el foc també volgués participar de la seva alegria. Lo mestre, content mentre tastava la pell de la Xica deia que sentia una olor dolça i que no sabia què pensar-hi, si era la casa o si era ella o aquella alegria que li exaltava el cos. La Xica deia entre rialles que potser era la lluna de mel que ja començava a regalimar de veure'ls tan contents i enamorats. Tots dos somriueren d'aquell acudit de la Xica i continuaren sentint-se propers i enjogassats.

Però la Xica no feia cap acudit, començava a pensar que la lluna de mel devia el seu nom a aquella dolçor que els aproximava. Tot i que tampoc no n'estava segura perquè ella havia d'experimentar les paraules amb fets i realitats contundents i tot just ara començava a notar la dolçor de la proximitat.

Fou al cap d'una estona, quan exhausts de suor i de cansament miraren cap al foc i veieren com queien regalims per les parets que voltaven la llar. Anaren a veure què era allò i tastaren amb el dit aquella substància untuosa. Eren regalims de mel. Era una mel tèbia que untava la pedra i que, a causa de l'escalfor, de mica en mica anava degotant a terra.

La Xica de Cal Pastor, després d'un silenci eloqüent, va exclamar entusiasmada que ara ja sabia perquè es deia així aquell moment: lluna de mel, lluna de mel...!!! Repetia en veu alta i cridanera abraçant lo mestre. Estava tan exultant que no va adonar-se que a fora, a l'altra banda dels finestrons de Can Cortina, les abelles fugien

espaordides, escaldades per aquella escalfor que de mica en mica havia anat pujant xemeneia amunt, on elles havien construït el rusc.